

ПРИНЦИПИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

АМЕЛЬ АЛЬ ШААР

*Український державний університет фізичної культури і
спорту*

Поняття «вдосконалення» широко використовується під час розробки стратегій орг-управлінської діяльності. При цьому мається на увазі суттєве покращення роботи без її корінних змін. Мова йде про підвищення вимог до організації діяльності, підтримки радикальних пропонувань, використання зразків тощо. Стратегія вдосконалення охоче приймається керівництвом, тому що при цьому не береться під сумнів правильність минулих дій, не виділяються проблеми, реалізація яких вимагає корінних перетворень, великих затрат і ризикованих дій. Ніхто не стане заперечувати, проти того, щоб організація далі працювала краще, ефективніше, на рівні передових зразків.

Формулювання «про заходи щодо подальшого покращення» широко використовувались в партійно-державних постановках з питань організації фізкультурно-спортивної роботи в СРСР. (Хоча в Постанові ЦК КПРС и Ради Міністрів СРСР від 11 септня 1966 року вживався термін «подальший розвиток», а в Постанові від 11 вересня від 1981 року використовувались слова «подальший підйом». Такого ж роду стратегія притаманна и сучасним орг-управлінським документам.

Закордонні аспіранти, що отримували освіту і наукову підготовку в Україні, а також і в інших республіках СРСР (а далі в країнах СНД) були орієнтовані на обґрунтування стратегії вдосконалення планів і програм діяльності фізкультурних і спортивних організацій держав. зокрема, саме питанням вдосконалення оргуправлінської діяльності присвятили свої дослідження аспіранти з арабських країн

Кутейб Ахмед [1978], Халлаль Ваджи [1979], Фейсал Эль Басри [1981].

Тема дисертації автора тезисів має таке ж саме суттєве слово: «Обґрунтування шляхів вдосконалення управління фізичною культурою і спортом Іорданії.

Але ніхто з теоретиків і методологів фізкультурно-спортивної практики не визначив конкретного змісту діяльності вдосконалення. Тому практичні пропонування і програми робіт могли включати в себе будь-які рекомендації з використання передового досвіду, впровадження прогресивних методів і засобів роботи, покращенню технології прийняття рішень тощо.

Аналіз робіт, орієнтованих на вдосконалення управлінської діяльності показує, що їх автори в більшості випадків відрізняють поняття «вдосконалення» і «розвиток».

Результатом *розвитку* є корінне перетворення діяльності. В цьому випадку виникають не тільки проблеми інновацій, але й труднощі відмови від традиційних форм роботи, перестанови і навіть звільнення окремих працівників. *Вдосконалення* забезпечується переважно методами керівництва і організації. Управління розвитком діяльності неможливе без використання проектного і програмного підходів. Це головні відзнаки. Але ж для організації практичного вдосконалення діяльності таких відзнак недостатньо.

Потрібно мати на увазі поняття про основні типи існування діяльності – *функціонування, відтворення і розвиток*. Базовим процесом, що забезпечує стабільне існування організації (а також соціуму в цілому), є відтворення. Будемо мати на увазі, що відтворення діяльності на засадах додержання певних норм забезпечує процеси спортивного тренування, фізичного виховання, цілеспрямованої оздоровчої роботи.

Таким чином, вдосконалення передбачає або використання нових норм і взірців діяльності, або своєчасне

усунення недоліків у роботі. Доречно пригадати, що на арабській мові вдосконалення («слах») означає налагодження або ремонт. Інший арабський сенс – прагнення до досконалого зразка, життя і діяльності святих, послідовників Аллаха. Але в даному випадку скоріше потрібні суттєві зміни, тобто розвиток діяльності.

На наш погляд, маючи на меті реальне вдосконалення діяльності, потрібно мати на увазі **чотири суттєвих аспекти**.

1. Історію першостворення, або організації діяльності.

Аналіз історії орг-управлінської діяльності в сфері фізичної культури і спорту свідчать, що її вдосконалення відбувалося шляхом використання таких основних методів:

- копіювання і запозичення зразків, методик, знань;
- впровадження більш досконалих форм і вимог до використання ефективніших технік і засобів;
- створення і побудова покращеної діяльності за залученням нових ресурсів, конструкцій і стандартів;
- зрощування з орієнтацією на природні ініціативи;
- проектування і програмування діяльності, яке здійснюється на основі методології і технології проектно-дослідницьких робіт.

Зрощування може забезпечити як удосконалення так и певний розвиток діяльності. Проектування і програмування – методи, без яких цілеспрямований розвиток фізкультурної і спортивної діяльності принципово неможливі.

2.Орієнтація вдосконалення фізкультурно-спортивної роботи на майбутнє.

Треба мати на увазі, що вдосконалення має рацію в тому випадку, коли передбачається, що в найближчому майбутньому на відбудуватимуться істотні соціально-економічні і політичні зміни. Суттєва зміна ситуації, початок цілеспрямованих соціально-економічних змін закреслюють можливість удосконалення діяльності. У випадку широкомасштабних, реально забезпечених соціально-економічних змін створюється можливість *розвитку* діяльності. Коли ж соціально-економічна ситуація очевидно погіршується, ясна річ, справа йде про збереження діяльності.

3. Врахування реакції систем, від яких залежить організація, що має намір удосконалення своєї діяльності. Історія свідчить, що в такому випадку можливі підтримка і нейтральне відношення, навіть ставлення перепон.

4. Аналітика реакції персоналу і виконавців організації.

Ефективний процес удосконалення вимагає підтримки не тільки формальних структур (це їх обов'язок), але й доброзичливе ставлення їх неформальних "клубних" організацій.

У кожному конкретному випадку базовим виступає якийсь один з принципових методів (запозичення, впровадження, побудова, зрощування діяльності). Цілком слушно, що при цьому виникає необхідність пошуку необхідного стилю і характеру орг-управлінської діяльності.

Запозичення передбачає використання старанної аналітики досвіду, розуміння його використання, а також роботу при доброзичливому ставленні персоналу до взірцевої діяльності колег.

Впровадження базується на переважному використанні методів керівництва, контролю і усунення недоброзичливого ставлення до інновації.

Побудова вимагає великої організаційно-конструкторської роботи командного типу, в якій приймають участь найбільш кваліфіковані прогресуючі функціонери.

Зрощування кращих зразків вимагає організаційної підтримки, послаблення нормативного нагляду, надання прав на експериментування і навіть помилку.

Дослідження проблем організації і управління фізичною культурою і спортом в Україні свідчить, що в минулому процеси вдосконалення в галузі фізичного виховання, масової фізкультурно-оздоровчої роботи і підготовки спортсменів високого класу проходили по-різному.

Об'єкт нашого дослідження - механізм вдосконалення орг-управлінської діяльності в сфері фізичної культури і спорту в Іорданії має деякі специфічні особливості. Передбачається врахування особливостей запозичення зразків інших культур, впливу ісламських традицій, арабського менталітету. Але в цілому необхідність і вагомість названих принципів цілком зберігається.

Methodological analysis allows enhancing requirements and conditions of the rational management of physical culture and sports.

There is described historically formed types goal-orientated work, which provides improvement of organization activity without excessive expenditures and efforts.

The author proposes the goal-orientated approach to the organization of the researches of the modern problems of the physical culture and sports.